

Bruselis, 2018 01 18
COM(2018) 21 final

2018/0006 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos nuostatos, susijusios su specialia mažosioms įmonėms skirta schema

{SWD(2018) 9 final} - {SWD(2018) 11 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Pridėtinės vertės mokestis (PVM) yra vartojimo mokestis, kurį faktiškai moka galutinis vartotojas, tačiau renka prekes tiekiančios ar paslaugas teikiančios įmonės. Siekiant užtikrinti, kad sistema veiktų tinkamai, PVM direktyvoje¹ nustatytos įvairios administracinės prievolės (pavyzdžiui, registravimosi PVM mokėtoju, sąskaitų faktūrų išrašymo, apskaitos tvarkymo ir ataskaitų teikimo). Turėdamos užtikrinti, kad šios prievolės būtų vykdomos, įmonės patiria vadinamųjų prievolių vykdymo išlaidų. PVM prievolės ypač apsunkina mažąsias įmones, nes jos turi mažiau išteklių nei didelės įmonės. Todėl mažųjų įmonių² (toliau – MVĮ) patiriamos PVM prievolių vykdymo išlaidos yra santykinai didesnės nei didesnių įmonių.

Todėl PVM direktyvoje pateikiamos kelios nuostatos, kuriomis siekiama palengvinti MVĮ tenkančią PVM administravimo našą. Šios nuostatos daugiausia pateikiamos direktyvos XII antraštinės dalies 1 skyriuje „Speciali smulkaus verslo įmonėms skirta schema“ (toliau – MVĮ schema). Jomis valstybėms narėms suteikiama galimybė i) nustatyti supaprastintas PVM apskaičiavimo ir rinkimo procedūras ir ii) numatyti, kad MVĮ, kurių metinė apyvarta nesiekia tam tikros ribos, neprivalo apskaičiuoti PVM ir neturi teisės jo atskaityti (toliau – MVĮ atleidimas nuo PVM). PVM direktyvoje numatyta ir supaprastintų PVM prievolių, neįeinančių į MVĮ schemą. Tokios priemonės yra neprivalomos – valstybės narės gali jas taikyti, o įmonės – jomis naudotis.

Ši iniciatyva – reformos dokumentų rinkinio, apie kurį paskelbta PVM veiksmų plane³, dalis. Šis veiksmų planas buvo papildytas dokumentu, kuriame numatyti tolesni veiksmai⁴, kaip paaiškinta skirsnelyje dėl suderinamumo su PVM politikos srityje galiojančiomis nuostatomis, ir Komisijos Pirmininko J.-C. Junckerio ketinimų raštu, pridėtu prie Pranešimo apie Sąjungos padėtį 2017 m.⁵ Atlikti peržiūrą reikėjo jau seniai dėl trijų pagrindinių priežasčių.

Pirma, nepaisant to, kad valstybės narės gali atleisti MVĮ nuo PVM ir šia galimybe plačiai naudojamosi, dėl MVĮ atleidimo nuo PVM tvarkos ypatumų MVĮ ir toliau patiria neproporcingų PVM prievolių vykdymo išlaidų. Visų pirma tarpvalstybinę prekybą

¹ 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos ([OL L 347, 2006 12 11, p. 1](#)).

² ES lygmeniu MVĮ paprastai apibrėžiamos pagal 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendaciją dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžčių ([OL L 124, 2003 5 20, p. 36](#)). Tačiau PVM direktyvoje pateikiamų mažosioms įmonėms skirtų taisyklių adresatas yra daug mažesnės apimties veiklą vykdančios įmonės, kurios pagal bendrąją apibrėžtį būtų laikomos labai mažomis įmonėmis (t. y. šių įmonių apyvarta neviršija 2 000 000 EUR). Tokios įmonės sudaro apie 98 proc. visų ES įmonių.

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl PVM veiksmų plano „Bendros ES PVM erdvės kūrimas. Laikas spręsti“ ([COM\(2016\) 148 final](#)).

⁴ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl tolesnių PVM veiksmų plano veiksmų „Bendros ES PVM erdvės kūrimas. Laikas veikti“ ([COM\(2017\) 566 final](#)).

⁵ Sąjungos padėtis 2017 m. 2017 m. rugsėjo 13 d. ketinimų raštas Pirmininkui Antonio Tajani ir Ministrui Pirmininkui Jūri Ratasui, pateikiamas adresu https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/state-union-2017-brochure_lt.pdf. Taip pat žr. 2017 m. Komisijos darbo programos (COM(2016) 710 final, Strasbūras, 2016 10 25, p. 3) I priedą, pateikiamą adresu https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/cwp_2017_annex_i_lt.pdf.

vykdančios MVĮ nuo PVM gali būti atleistos tik toje valstybėje narėje, kurioje yra įsisteigusios. Be to, didelės PVM prievolių vykdymo išlaidos susidaro ir dėl ES šalyse taikomų taisyklių, kuriomis reglamentuojamos PVM prievolės ir kurių gali tekti laikytis tarpvalstybinę prekybą vykdančioms MVĮ, sudėtingumo ir įvairovės.

Antra, dabartinė sistema daro iškreipiamąjį poveikį konkurencijai šalių vidaus ir ES rinkose. Jei valstybėje narėje nuo PVM atleidžiamos tik joje įsisteigusios MVĮ, kitose valstybėse narėse įsisteigusios ir toje pačioje rinkoje prekes tiekiančios ar paslaugas teikiančios MVĮ patenka į nepalankesnę konkurencinę padėtį. Ši problema dar padidės perėjus prie apmokestinimo paskirties šalyje principo, nustatyto galutinėje PVM sistemoje; daugeliui MVĮ gali tekti savo klientams taikyti PVM, besiskiriantį nuo valstybėje narėje, kurioje jos įsisteigusios, taikomo PVM. Pagal apmokestinimo paskirties šalyje principą PVM turi būti deklaruojamas ir į apskaitą įtraukiamas toje valstybėje narėje, kurioje įsisteigęs klientas (paskirties valstybėje narėje), o ne toje, kurioje įsisteigusi MVĮ (kilmės valstybėje narėje). Tai reiškia, kad i) MVĮ nėra sudaromos vienodos sąlygos prekiauti visoje ES ir kad ii) dėl kitose valstybėse narėse taikomų su PVM susijusių prievolių MVĮ nesiryžta vykdyti tarpvalstybinės veiklos ir kuo geriau pasinaudoti bendrosios rinkos teikiamomis galimybėmis.

Šalių viduje konkurencija iškraipoma, nes supaprastintos PVM prievolės iš esmės yra susijusios su MVĮ atleidimu nuo PVM, todėl MVĮ, kurios nėra nuo jo atleistos (nes jų apyvarta viršija nustatytą ribą arba jos pasirinko įprastą PVM tvarką), negali pasinaudoti šiais supaprastinimais. Dėl to gali pasireikšti ribos efektas, t. y. MVĮ gali lėtinti savo augimo tempą nenorėdamos viršyti MVĮ atleidimo nuo PVM ribos.

Trečia, peržiūra suteikia galimybę skatinti savanorišką prievolių vykdymą ir taip mažinti dėl prievolių nevykdymo ir sukčiavimo PVM prarandamų pajamų sumą. Nors MVĮ nelengva vykdyti ir šalies viduje taikomas PVM prievolės, dar daugiau nepatogumų kyla tarpvalstybinę prekybą vykdančioms MVĮ, kurios turi vykdyti kitose valstybėse narėse nustatytas PVM prievolės, nes jos ES nėra suderintos. Šias problemas galutiniams vartotojams teikiamų (B2C) elektroninių paslaugų srityje siekiama spręsti supaprastinant registravimo ir mokėjimo sistemą MOSS (vieno langelio principu grindžiamą minisistemą). Nors su e. prekyba susijusiame pasiūlyme nustatyta, kad MOSS bus pradėta taikyti visoms įmonių vartotojams teikiamoms (B2C) paslaugoms ir tiekiamoms prekėms, dar reikia šį tą tobulinti.

Imtis veiksmų skatina dar dvi priežastys.

Pirma, MVĮ schema jau nebeaktuali – ji veikia tik dėl galimybių nuo jos nukrypti. Galimybė nukrypti nuo bazinės 5 000 EUR MVĮ atleidimo nuo PVM ribos numatyta pačios PVM direktyvos nuostatose – joje aiškiai nustatomos ribos, taikytinos 19 valstybių narių. Tačiau šiuo metu 10 valstybių narių naudojami galimybė nukrypti nuo šių taikytinų ribų ir jau pateikti dar keli nauji prašymai leisti pasinaudoti šia galimybe.

Antra, MVĮ schema, kurioje numatomos priemonės, taikytinos mažųjų įmonių įsisteigimo valstybėje narėje, tampa netvari, nes pereinama prie apmokestinimo paskirties šalyje principu pagrįstos PVM sistemos.

Todėl peržiūros tikslas yra sukurti modernią supaprastintą MVĮ schemą. Visų pirma ja siekiama: i) sumažinti tiek šalies, tiek ES lygmeniu MVĮ patiriamas PVM prievolių vykdymo išlaidas; ii) sumažinti konkurencijos iškraipymus šalių ir ES lygmenimis; iii) sumažinti neigiamą ribos efekto poveikį; iv) sudaryti palankesnes sąlygas MVĮ vykdyti prievolės, o mokesčių administratoriams atlikti stebėseną.

Tai dera su šio pasiūlymo tikslais, kurie yra:

- padėti kurti MVĮ augimui palankią aplinką;
- padėti kurti veiksmingą ir patikimą PVM sistemą siekiant kurti bendrą ES PVM erdvę ir
- padėti užtikrinti sklandų tvirtesnės ir teisingesnės bendrosios rinkos veikimą.
- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Ši peržiūra yra dalis PVM veiksmų plano, kuriame nustatomi PVM sistemos modernizavimo siekiant ją supaprastinti, geriau apsaugoti nuo sukčiavimo ir padaryti palankesnę verslui būdai. Visų pirma šiuo pasiūlymu papildomos dvi kitos pagal PVM veiksmų planą parengtos teisėkūros iniciatyvos, susijusios su perėjimu prie apmokestinimo paskirties šalyje principo: i) 2016 m. gruodžio mėn. priimtas su e. prekyba susijęs pasiūlymas⁶ ir ii) 2017 m. spalio mėn. priimtas pasiūlymas dėl galutinės PVM sistemos⁷. Pasiūlymas dera ir su 2015 m. įsigaliojusiomis PVM taisyklėmis, kuriomis reglamentuojama telekomunikacijų, transliavimo ir elektroninių paslaugų teikimo vieta⁸.

- **Suderinamumas su kitomis ES politikos sritimis**

Pasiūlymas dera su 2015 m. bendrosios rinkos strategija⁹, kuria Komisija siekia padėti augti MVĮ bei pradedančiosioms įmonėms ir šalinti pagrindinius sunkumus, kylančius MVĮ visais jų gyvavimo etapais ir trukdančius joms pasinaudoti visomis bendrosios rinkos teikiamomis galimybėmis. Jis taip pat atitinka 2016 m. Pradedančiųjų įmonių komunikate¹⁰ nustatytą su MVĮ susijusią ES politiką ir 2008 m. Inicijatyvos „Small Business Act“ komunikate¹¹ nustatytą principą „visų pirma galvokime apie mažuosius“.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

PVM direktyva iš dalies keičiama šia siūloma direktyva pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 113 straipsnį. Pagal šią nuostatą Taryba gali, sprendama pagal specialią teisėkūros

⁶ Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria dėl tam tikrų pridėtinės vertės mokesčio prievolių, taikomų paslaugų teikimui ir nuotolinei prekybai prekėmis, iš dalies keičiamos Direktyva 2006/112/EB ir Direktyva 2009/132/EB ([COM\(2016\) 757 final](#)).

⁷ Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria dėl tam tikrų pridėtinės vertės mokesčio sistemos taisyklių suderinimo ir supaprastinimo iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB ir nustatoma valstybių narių tarpusavio prekybos apmokestinimo galutinė sistema ([COM\(2017\) 569 final](#)).

⁸ 2013 m. spalio 7 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1042/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 282/2011 nuostatos, susijusios su paslaugų teikimo vieta ([OL L 284, 2013 10 26, p. 1](#)), ir 2012 m. spalio 9 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 967/2012, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 282/2011, kiek tai susiję su specialiomis schemomis neįsisteigusiesiems apmokestinamiesiems asmenims, teikiančioms telekomunikacijų, transliavimo ar elektronines paslaugas neapmokestinamiesiems asmenims ([OL L 290, 2012 10 20, p. 1](#)).

⁹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Bendrosios rinkos tobulinimas: daugiau galimybių piliečiams ir įmonėms“ ([COM\(2015\) 550 final](#)), p. 4.

¹⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos ateities lyderiai: pradedančiųjų ir veiklą plečiančių įmonių iniciatyva“ ([COM\(2016\) 733 final](#)), p. 4.

¹¹ Komisijos komunikatas Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Visų pirma galvokime apie mažuosius“. Europos iniciatyva „Small Business Act“ ([COM\(2008\) 394 galutinis](#)), p. 4–5 ir 7–8.

procedūrą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, vieningai priimti nuostatas dėl valstybių narių netiesioginio apmokestinimo srities taisyklių suderinimo.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pasiūlymas atitinka Europos Sąjungos sutarties¹² 5 straipsnio 3 dalyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagrindinės nustatytos problemos (didelės prievolių vykdymo išlaidos, iškreipiamasis poveikis ir kt.) kyla dėl dabartinėje PVM direktyvoje nustatytų taisyklių. Norint jas supaprastinti, kad sumažėtų MVĮ tenkanti prievolių vykdymo našta, Komisija turi pateikti pasiūlymą iš dalies pakeisti PVM direktyvą. Valstybės narės dėl šios direktyvos gali padaryti labai nedaug. Todėl šiuo pasiūlymu sukursima vertė bus akivaizdžiai didesnė nei tai, ko galima pasiekti valstybių narių lygmeniu.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes juo neviršijama to, kas būtina Sutartyse nustatytiems tikslams, visų pirma tikslui užtikrinti sklandų bendrosios rinkos veikimą, pasiekti. Patikrinus atitiktį subsidiarumo principui nustatyta, kad valstybės narės negali išspręsti problemų, kurios MVĮ kyla dėl dabartinių PVM taisyklių, be pasiūlymo iš dalies pakeisti PVM direktyvą. Siūloma patobulinti tik kelias PVM nuostatas, kurios yra pagrindinė nustatytų problemų priežastis. Išsamesnė informacija pateikiama prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 7.4 skirsnyje.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma direktyva, kuria iš dalies keičiama PVM direktyva.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Rengiant šį pasiūlymą buvo atliktas šiuo metu PVM direktyvoje pateiktų MVĮ skirtų taisyklių vertinimas. Jis pateikiamas prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 8 priede ir visų pirma yra pagrįstas retrospektyviu ES PVM sistemos elementų vertinimu¹³, kurį 2011 m. atliko išorės konsultantas, ir su MVĮ schema susijusiu tyrimu, kurį 2017 m. atliko kitas išorės konsultantas.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijų strategijos tikslas buvo gauti suinteresuotųjų šalių atsiliepimų apie dabartinių MVĮ skirtų PVM nuostatų taikymą ir sužinoti jų nuomones dėl galimų tų nuostatų pakeitimų.

Strategiją sudarė: i) atliekant 2017 m. tyrimą surengtos konsultacijos, kurių tikslinė grupė buvo 2 000 mažųjų įmonių; ii) Europos įmonių tinklo¹⁴ MVĮ darbo grupės atliktos

¹² Europos Sąjungos sutarties suvestinė redakcija (OL C 326, 2012 10 26, p. 13).

¹³ Galutinė ataskaita (Londonas, 2011) pateikiama adresu https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/common/publications/studies/report_evaluation_vat.pdf.

¹⁴ Europos įmonių tinklas yra Europos Komisijos (Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ GD) administruojamas projektas, padedantis įmonėms kurti inovacijas ir augti tarptautiniu mastu. Tai

konsultacijos, per kurias gauti 1 704 atsiliepimai; iii) 12 savaitių (2016 m. gruodžio 20 d. – 2017 m. kovo 20 d.) trukusios atviros viešos konsultacijos internete, per kurias gauta 113 atsiliepimų¹⁵; iv) pagal programą „Fiscalis 2020“ surengtas praktinis seminaras, kuris buvo suorganizuotas kaip bendras Grupės dėl PVM ateities ir PVM ekspertų grupės posėdis, kad jame galėtų dalyvauti įmonėms atstovaujantys PVM ekspertų grupės nariai; v) per REFIT platformą gauti atsiliepimai¹⁶. Atsižvelgta ir į spontaniškai pateiktus atsiliepimus.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Atliekant peržiūrą, kuria pagrįstas šis pasiūlymas, daugiausia remtasi 2017 m. su MVĮ schema susijusio tyrimo vykdytojų atlikta analize. Per šį tyrimą vertinta, kaip dabartinės PVM direktyvoje nustatytos MVĮ skirtos taisyklės veikia šalių ir ES lygmenimis. Atliekant šį tyrimą taip pat buvo nustatytos dabartinių taisyklių peržiūros galimybės ir nagrinėtas tų galimybių pasirinkimo poveikis.

Be to, šiai peržiūrai naudingos informacijos davė dar du tyrimai: 2016 m. tyrimas dėl tarpvalstybinei e. prekybai taikomo PVM modernizavimo ir 2011 m. tyrimas, per kurį retrospektyviai vertinti ES PVM sistemos elementai.

- **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymo poveikio vertinimą 2017 m. rugsėjo 13 d. apsvarstė Reglamentavimo patikros valdyba. Valdyba pasiūlymą įvertino palankiai ir pateikė kelias rekomendacijas – į jas buvo atsižvelgta. Valdybos nuomonė, rekomendacijos ir paaiškinimas, kaip į jas atsižvelgta, pateikiami prie šio pasiūlymo pridedamo Komisijos tarnybų darbinio dokumento 1 priede.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Ši iniciatyva yra programos REFIT dalis. Komisijos darbo programoje¹⁷, kurioje išvardytos naujos pagal tą programą 2017 m. priimsimos iniciatyvos, su MVĮ susijusi peržiūra buvo nurodyta kaip vienas iš Komisijos prioriteto¹⁸ „*Stipresnė, teisingesnė ir tvirtesnė pramoninės bazės vidaus rinka*“ įgyvendinimo veiksmų.

Pasiūlymas padeda įgyvendinti su REFIT susijusius tikslus: i) mažinti MVĮ ir mokesčių administratoriams tenkančią su PVM susijusią naštą; ii) mažinti ES lygmens iškraipymus, kad MVĮ galėtų pasinaudoti visomis bendrosios rinkos teikiamomis galimybėmis. Visų pirma numatoma, kad, įgyvendinus šią iniciatyvą, MVĮ patiriamos prievolių vykdymo išlaidos, palyginti su poveikio vertinime nustatytu atskaitos scenarijumi, sumažės 18 proc. (dabartinė metinė 68 mlrd. EUR suma sumažės iki 56,1 mlrd. EUR). Taip pat numatoma, kad MVĮ

didžiausias pasaulyje paramos tarptautinių užmojų turinčioms MVĮ tinklas. Tinklą sudaro 600 partnerių iš visų ES šalių ir daugiau kaip 30 ne ES šalių.

¹⁵ Dalyvių pateikti atsiliepimai ir visa rezultatų ataskaita pateikiami Mokesčių ir muitų sąjungos GD [svetainėje](#).

¹⁶ Visų pirma žr. REFIT platformos dokumentą „Suinteresuotųjų šalių pasiūlymai: XVIII. Mokesčių ir muitų sąjunga“, pateikiamą adresu https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/taxation_and_customs_union.pdf.

¹⁷ Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2017 m. Komisijos darbo programa“ ([COM\(2016\) 710 final](#)) 1 priedas, p. 3.

¹⁸ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2017 m. Komisijos darbo programa“ ([COM\(2016\) 710 final](#)), p. 8–9 (4 prioritetas). Komisijos prioritetai yra nustatyti [politinėse gairėse](#), pateiktose Komisijos kadencijos pradžioje.

Europos Sąjungoje vykdomos tarpvalstybinės prekybos apimtis padidės 13,5 proc. Be to, turėtų būti padarytas teigiamas poveikis savanoriškam prievolių vykdymui ir įmonių konkurencingumui. Daugiau informacijos pateikiama prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 6 ir 7 skirsniuose.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas nedarys neigiamo poveikio ES biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Pasiūlymo įgyvendinimą, atlikdama savo pareigą užtikrinti, kad ES PVM teisės aktai būtų tinkamai taikomi, stebės Komisija. Be to, Komisija ir valstybės narės stebės ir vertins, ar iniciatyva veikia tinkamai, ir, remdamosi prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 8 skirsnyje nustatytais rodikliais, stebės ir vertins, koku mastu pasiekama jos tikslų.

- **Pagrindinių pasiūlymo nuostatų apžvalga**

Pagrindinėmis pasiūlymo nuostatomis:

- (1) numatoma galimybė nuo PVM atleisti visus reikalavimus atitinkančias ES mažąsias įmones – tiek įsisteigusias, tiek neįsisteigusias toje valstybėje narėje, kurioje bus taikomas PVM ir bus galima pasinaudoti atleidimo nuo jo galimybe;
- (2) nustatoma atnaujinta didžiausia atleidimo nuo PVM ribos vertė, kurią gali nustatyti valstybės narės;
- (3) nustatomas pereinamasis laikotarpis, kuriuo mažosios įmonės, laikinai viršijančios atleidimo nuo PVM ribą, dar gali naudotis atleidimo nuo PVM galimybe;
- (4) nustatomos supaprastintos tiek nuo PVM atleistų, tiek nuo jo neatleistų mažųjų įmonių PVM prievolės.

Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

1 straipsnio 1–7, 13, 17, 19 ir 20 punktuose siūlomi tam tikri pakeitimai, susiję su nuostatų atnaujinimu, techniniais patikslinimais ir kitose PVM direktyvos nuostatose pateikiamomis nuorodomis į MVĮ atleidimą nuo PVM.

1 straipsnio 8 punktu įrašomas naujas 280a straipsnis, kuriame pateikiamos įvairių sąvokų apibrėžtys, būtinos siekiant taikyti nuostatas, susijusias su PVM direktyvos XII antraštinės dalies 1 skyriuje numatyta specialia schema.

Mažųjų įmonių apibrėžtis padeda padaryti tas nuostatas aiškesnes ir padidinti mokesčių mokėtojų teisinį tikrumą. Šią apibrėžtį atitiks visos įmonės, kurių metinė apyvarta Sąjungos bendrojoje rinkoje neviršija 2 000 000 EUR. Ši apibrėžtis suteikia galimybę taikyti supaprastintą PVM tvarką įmonėms, kurios ekonominiu požiūriu yra mažos, nors jų apyvarta ir viršija atleidimo nuo PVM ribą. Taigi į platesnę mažųjų įmonių kategoriją įeina nuo PVM atleistos įmonės, taip pat įmonės, kurios gali būti atleistos nuo PVM, tačiau pasirinko įprastas

taisykles, arba įmonės, kurios yra apmokestinamos pagal įprastas taisykles, nes jų apyvarta viršija atleidimo nuo PVM ribą.

Taip pat pateiktos dvi apyvartos apibrėžtys: metinės apyvartos valstybėje narėje apibrėžtis palengvina nacionalinių atleidimo nuo PVM ribų taikymą, o metinės apyvartos Sąjungoje apibrėžtis padeda nustatyti, ar valstybėje narėje neįsisteigusios mažosios įmonės gali būti atleistos nuo PVM.

1 straipsnio 9, 10 ir 16 punktuose numatomi pakeitimai, susiję su laipsniškos mokesčio lengvatos panaikinimu – nustatyta, kad ji sukelia daug keblumų ir menkai padeda mažinti mažosioms įmonėms tenkančią prievolių vykdymo našta, todėl jos turėtų būti atsisakyta.

1 straipsnio 11 punktu dėl atleidimo nuo PVM netaikymo įmonėms, neįsisteigusioms valstybėje narėje, iš dalies keičiama 283 straipsnio 1 dalis. Šis dalinis pakeitimas būtinas siekiant suteikti atleidimo nuo PVM galimybę ES įmonėms, neįsisteigusioms toje valstybėje narėje, kurioje jos tiekia prekes ir teikia paslaugas, apmokestinamas PVM.

1 straipsnio 12 punktu iš dalies keičiamas 284 straipsnis – iš naujo nustatoma, kokias mažąsias įmones valstybės narės galės, tačiau ir toliau neprivalės atleisti nuo PVM. MVĮ atleidimo nuo PVM tvarką nusprendusios taikyti valstybės narės galės nustatyti tokias ribas, kurios labiausiai atitiktų būtent jų ekonomines ir teisineis aplinkybes. Tačiau siekiant užtikrinti, kad nuo PVM būtų atleidžiamos tik pačios mažiausios įmonės, ir apriboti galimą iškreipiamąjį atleidimo nuo PVM poveikį, PVM direktyvoje bus nustatyta visoms valstybėms narėms bendra didžiausia galima atleidimo nuo PVM ribos vertė. Atleidimo nuo PVM galimybe galės pasinaudoti visos reikalavimus atitinkančios ES įmonės – tiek įsisteigusios, tiek neįsisteigusios toje valstybėje narėje, kurioje jos tiekia prekes ir teikia paslaugas, apmokestinamas PVM.

Kad bet kuri mažoji įmonė galėtų pasinaudoti atleidimo nuo PVM galimybe valstybėje narėje, kurioje ji nėra įsisteigusi, turi būti tenkinamos dvi sąlygos: i) įmonės metinė apyvarta toje valstybėje narėje turėtų nesiekti joje taikomos atleidimo nuo PVM ribos; ii) jos bendra apyvarta bendrojoje rinkoje (metinė apyvarta Sąjungoje) turėtų neviršyti 100 000 EUR. Pastaroji atitiktis reikalavimams sąlyga turėtų užkirsti kelią didelių įmonių piktnaudžiavimui, nes, jei nebūtų nustatyta bendros apyvartos ES riba, jos galėtų naudotis MVĮ atleidimo nuo PVM galimybe keliose valstybėse narėse (pavyzdžiui, jei jų apyvarta kiekvienoje valstybėje narėje nesiektų jose taikomų MVĮ atleidimo nuo PVM ribų), nors jų bendra apyvarta būtų didelė.

Kad atleidimo nuo PVM sąlygų taikymas būtų veiksmingai kontroliuojamas, valstybė narė, kurioje yra įsisteigusi atleidimo nuo PVM galimybe kitose valstybėse narėse besinaudojanti įmonė, turi surinkti visą reikiamą informaciją apie jos apyvartą. Todėl, jei mažoji įmonė naudosis atleidimo nuo PVM galimybe kitose valstybėse narėse nei toji, kurioje ji įsisteigusi, įsisteigimo valstybė narė turės užtikrinti, kad būtų deklaruoti tikslūs mažosios įmonės metinės apyvartos Sąjungoje ir metinės apyvartos valstybėje narėje duomenys, ir pateiks informaciją kitų atitinkamų valstybių narių, kuriose mažoji įmonė tiekia prekes ir teikia paslaugas, mokesčių administratoriams.

1 straipsnio 14 punktu keičiamas 288 straipsnis siekiant aiškiai nurodyti, į kuriuos sandorius reikėtų atsižvelgti apskaičiuojant metinės apyvartos sumą, kuria remiantis mažosios įmonės atleidžiamos nuo PVM.

1 straipsnio 15 punktu įterpiamas naujas 288a straipsnis, kuriame nustatomas pereinamasis laikotarpis, skirtas MVĮ atleidimo nuo PVM galimybe besinaudojančioms mažosioms įmonėms, kurių apyvarta tam tikrais metais viršija atleidimo nuo PVM ribą. Tokioms įmonėms leidžiama tuos vienus metus dar naudotis atleidimo nuo PVM galimybe, jei jų

apyvarta tais metais neviršija taikomos MVĮ atleidimo nuo PVM ribos daugiau kaip 50 proc. Šia nuostata numatomos dvi šio pereinamojo laikotarpio pabaigos sąlygos, turinčios apsaugoti nuo piktnaudžiavimo šia priemone: laiko sąlyga (1 metai) ir apyvartos dydžio sąlyga (taikomos atleidimo nuo PVM ribos viršijimas daugiau kaip 50 proc.).

1 straipsnio 18 punktu įrašomas naujas 2a skirsnis dėl supaprastinimo priemonių, skirtų tiek nuo PVM atleistoms, tiek nuo jo neatleistoms įmonėms. Nauju 1 poskirsniu į atleidimo nuo PVM schemą įtraukiamos tam tikros supaprastintos nuo PVM atleistų įmonių prievolės (registravimosi PVM mokėtoju, sąskaitų faktūrų išrašymo, apskaitos tvarkymo ir PVM deklaracijų teikimo). Be to, valstybėms narėms paliekama galimybė atleisti nuo PVM atleistas mažąsias įmones nuo kitų 213–271 straipsniuose nurodytų prievolių.

Naujame 2 poskirsnyje numatomos tam tikros supaprastintos nuo PVM neatleistų mažųjų įmonių prievolės. Tokios įmonės galėtų būti ir įmonės, kurios gali būti atleistos nuo PVM, tačiau pasirinko apmokestinimą pagal bendrąsias taisykles, ir įmonės, kurių apyvarta viršija atleidimo nuo PVM ribą, tačiau nesiekia 2 000 000 EUR ir dėl to pagal naująją pateiktą apibrėžtį jos laikytinos mažosiomis įmonėmis. Nuo PVM atleistos įmonės negali atskaityti pirkimo PVM, todėl atleidimas nuo PVM iš tiesų tiktų ne visoms reikalavimus atitinkančioms įmonėms. Pirminybę apmokestinimui pagal bendrąsias taisykles visų pirma gali teikti mažosios įmonės, kurios prekes tiekia ir paslaugas teikia kitiems apmokestinamiesiems asmenims. Todėl sumažinti tokių įmonių patiriamas PVM prievolių vykdymo išlaidas padėtų ne pats atleidimas nuo PVM, o tų įmonių PVM prievolių supaprastinimas.

Taigi valstybės narės turėtų nustatyti ir tam tikras supaprastintas nuo PVM neatleistų mažųjų įmonių prievoles. Turėtų būti nustatytos supaprastintos registravimosi PVM mokėtoju ir apskaitos tvarkymo taisyklės ir ilgesni mokestiniai laikotarpiai, kad reikėtų rečiau teikti PVM deklaracijas. Nuo PVM neatleistoms mažosioms įmonėms taip pat turėtų būti suteikta galimybė pasirinkti įprastus mokestinius laikotarpius.

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos nuostatos, susijusios su specialia mažosioms įmonėms skirta schema

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 113 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę¹,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Tarybos direktyvoje 2006/112/EB³ valstybėms narėms leidžiama toliau taikyti mažosioms įmonėms skirtas specialias schemas su sąlyga, kad bus laikomasi bendrų nuostatų ir siekiama glaudesnio suderinimo. Tačiau tos nuostatos yra pasenusios ir nepadeda mažinti mažosioms įmonėms tenkančios prievolių vykdymo naštos, nes yra pritaikytos bendrai pridėtinės vertės mokesčio (PVM) sistemai, pagrįstai apmokestinimo kilmės valstybėje narėje principu;
- (2) PVM veiksmų plane⁴ Komisija paskelbė parengsianti mažosioms įmonėms skirtą supaprastinimo dokumentų rinkinį, kuriuo bus siekiama mažinti joms tenkančią administracinę naštą ir padėti kurti jų augimui ir tarpvalstybinės prekybos plėtojimui palankią mokesstinę aplinką. Tam reikėtų peržiūrėti specialią mažosioms įmonėms skirtą schemą, kaip nurodyta Komunikate dėl tolesnių PVM veiksmų plano veiksmų⁵. Todėl specialios mažosioms įmonėms skirtos schemas peržiūra yra svarbi PVM veiksmų plane numatyto reformos dokumentų rinkinio sudedamoji dalis;
- (3) šios specialios schemas peržiūra yra glaudžiai susijusi su Komisijos pasiūlymu, kuriame nustatomi galutinės PVM sistemos, taikytinos tarp valstybių narių vykdomai įmonių tarpusavio prekybai, principai, pagal kuriuos tarpvalstybinis prekių tiekimas

¹ OL C , , p .

² OL C , , p .

³ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

⁴ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl PVM veiksmų plano „Bendros ES PVM erdvės kūrimas. Laikas spręsti“ (COM(2016) 148 *final*, 2016 04 07).

⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl tolesnių PVM veiksmų plano veiksmų „Bendros ES PVM erdvės kūrimas. Laikas veikti“ (COM(2017) 566 *final*, 2017 10 04).

apmokestinamas paskirties valstybėje narėje⁶. Nusprendus pereiti prie apmokestinimo paskirties šalyje principu pagrįstos PVM sistemos paaiškėjo, kad kai kurios dabartinės taisyklės tokiai mokesčių sistemai netinka;

- (4) siekiant mažinti mažosioms įmonėms tenkančią neproporcingą prievolių vykdymo našta, galimybė naudotis supaprastinimo priemonėmis turėtų būti suteikta ne tik pagal dabartines taisykles nuo PVM atleistoms įmonėms, bet ir įmonėms, kurios laikomos mažosiomis ekonominiu požiūriu. Siekiant supaprastinti PVM taisykles, mažosiomis būtų laikomos įmonės, kurios pagal apyvartą atitinka Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB⁷ pateiktą bendrąją labai mažų įmonių apibrėžtį;
- (5) pagal dabartinę specialią mažosioms įmonėms skirtą schemą atleisti nuo PVM galima tik įmones, įsisteigusias valstybėje narėje, kurioje turi būti sumokėtas PVM. Tai mažina toje valstybėje narėje neįsisteigusių įmonių, vykdančių veiklą bendrojoje rinkoje, konkurencingumą. Siekiant spręsti šią problemą ir išvengti kitų iškreipimų, perėjus prie apmokestinimo paskirties šalyje principo turėtų būti leista atleidimo nuo PVM galimybe naudotis ir mažosioms įmonėms, įsisteigusioms kitose valstybėse narėse nei toji, kurioje turi būti sumokėtas PVM;
- (6) atleidimo nuo PVM galimybe gali naudotis tik mažosios įmonės, kurių metinė apyvarta nesiekia valstybėje narėje, kurioje turi būti sumokėtas PVM, taikomos ribos. Nustatydamos šias ribas, valstybės narės turėtų laikytis Direktyvoje 2006/112/EB nustatytų su ribomis susijusių taisyklių. Tos taisyklės, kurių dauguma buvo nustatyta 1977 m., yra nebetinkamos;
- (7) kad būtų paprasčiau, kai kurioms valstybėms narėms leista laikinai taikyti ribas, aukštesnes už Direktyvoje 2006/112/EB nustatytas leistinas ribas. Ir toliau nuolat keisti bendrąsias taisykles taikant nukrypti leidžiančią nuostatą nebūtų tinkama, todėl su ribomis susijusios taisyklės turėtų būti atnaujintos;
- (8) valstybėms narėms turėtų būti leista nustatyti tokią nacionalinę atleidimo nuo PVM ribą, kuri labiausiai atitiktų jų ekonomines ir politines sąlygas ir neviršytų šioje direktyvoje nustatytos viršutinės ribos. Šiuo klausimu turėtų būti aiškiai nurodyta, kad skirtingas ribas taikančios valstybės narės turėtų tai pagrįsti objektyviais kriterijais;
- (9) nustatant, ar metinė mažosios įmonės apyvarta nesiekia ribos, kuria remiantis pagal šią specialią schemą atleidžiama nuo PVM, atsižvelgiama tik į bendrą valstybėje narėje, kurioje atleidžiama nuo PVM, tos įmonės patiektų prekių ir suteiktų paslaugų vertę. Jei toje valstybėje narėje neįsisteigusi įmonė būtų atleista nuo PVM, neatsižvelgiant į jos apyvartą kitose valstybėse narėse, galėtų būti iškreipta konkurencija. Siekiant mažinti tokius konkurencijos iškreipimus ir užtikrinti pajamų apsaugą, turėtų būti nustatyta, kad valstybėje narėje, kurioje nėra įsisteigusios, nuo PVM gali būti atleistos tik tos įmonės, kurių metinė apyvarta Sąjungoje nesiekia tam tikros ribos;
- (10) siekiant užtikrinti, kad mažosios įmonės nebijotų plėtoti veiklos ir galėtų palaiapsniui pereiti nuo atleidimo nuo PVM prie apmokestinimo, joms turėtų būti leista dar tam tikrą laikotarpį naudotis atleidimo nuo PVM galimybe, jei jų apyvarta neviršija tam tikros ribos;

⁶ Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria dėl tam tikrų pridėtinės vertės mokesčio sistemos taisyklių suderinimo ir supaprastinimo iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB ir nustatoma valstybių narių tarpusavio prekybos apmokestinimo galutinė sistema (COM(2017) 569 *final*, 2017 10 04).

⁷ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžčių (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

- (11) siekiant sumažinti mažosioms įmonėms tenkančią prievolių vykdymo našta, taip pat turėtų būti supaprastintos jų prievolės. Atsižvelgiant į tai, kad prievolės, kurias reikia vykdyti, skiriasi ir daugiausia priklauso nuo to, ar mažosios įmonės yra atleistos nuo PVM, turėtų būti nustatytos skirtingos supaprastintų prievolių grupės;
- (12) jei suteikiama atleidimo nuo PVM galimybė, ja besinaudojančioms mažosioms įmonėms turėtų būti nustatytos bent supaprastintos registravimosi PVM mokėtoju, sąskaitų faktūrų išrašymo, apskaitos tvarkymo ir ataskaitų teikimo prievolės;
- (13) be to, siekiant užtikrinti, kad valstybėje narėje neįsisteigusios įmonės atitiktų atleidimo nuo PVM toje valstybėje narėje sąlygas, būtina reikalauti, kad jos iš anksto praneštų apie ketinimą naudotis atleidimo nuo PVM galimybe. Tokius pranešimus mažosios įmonės turėtų pateikti valstybei narei, kurioje jos įsisteigusios. Tada ta valstybė narė, remdamasi deklaruota informacija apie tos įmonės apyvartą, turėtų pateikti tą informaciją kitoms atitinkamoms valstybėms narėms;
- (14) specialiose schemose numatyta ne tik galimybė atleisti nuo PVM, bet ir galimybė taikyti laipsnišką mokesčio lengvatą. Laipsniška mokesčio lengvata sukelia daug keblumų ir menkai padeda mažinti mažosioms įmonėms tenkančią prievolių vykdymo našta. Todėl šios priemonės turėtų būti atsisakyta;
- (15) kad sumažėtų nuo PVM neatleistoms mažosioms įmonėms tenkanti prievolių vykdymo našta, valstybėms narėms turėtų būti nustatytas reikalavimas supaprastinti registravimosi PVM mokėtoju ir apskaitos tvarkymo prievoles ir pailginti mokesčius laikotarpius, kad reikėtų rečiau teikti PVM deklaracijas;
- (16) siekdamas padėti mažosioms įmonėms, kurioms kyla sunkumų sumokėti kompetentingai institucijai PVM, kai joms dar nėra sumokėję klientai, valstybės narės gali, taikydamos neprivalomąją sistemą, leisti apmokestinamiesiems asmenims PVM apskaitą tvarkyti naudojantis pinigų apskaitos sistema. Ši sistema turėtų būti pakoreguota taip, kad derėtų su mažųjų įmonių apibrėžtimi;
- (17) šios direktyvos tikslo, t. y. sumažinti mažosioms įmonėms tenkančią prievolių vykdymo našta, valstybės narės negali deramai pasiekti, todėl jo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu. Todėl, laikydamosi subsidarumo principo, nustatyto Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal 5 straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (18) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų⁸ valstybės narės pagrįstais atvejais įsipareigojo prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (19) todėl Direktyva 2006/112/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2006/112/EB iš dalies keičiama taip:

- 1) 2 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktis pakeičiamas taip:

⁸ O L C 369, 2011 12 17, p. 14.

- „i) apmokestinamasis asmuo, veikiantis kaip toks, arba neapmokestinamasis juridinis asmuo, kai pardavėjas yra apmokestinamasis asmuo, veikiantis kaip toks, kuris neatitinka 284 straipsnyje numatyto mažųjų įmonių atleidimo nuo PVM reikalavimų ir kuriam netaikomas 33 arba 36 straipsnis;“.
- 2) 139 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:
- „Prekių tiekimo neapmokestinimas pagal 138 straipsnio 1 dalį netaikomas, kai prekes tiekia apmokestinamieji asmenys, kuriems taikomos 284 straipsnio nuostatos dėl mažųjų įmonių atleidimo nuo PVM.“;
- b) 2 dalis pakeičiama taip:
- „2. Akcizais apmokestinamų produktų tiekimo neapmokestinimas pagal 138 straipsnio 2 dalies b punktą netaikomas, kai šiuos produktus tiekia apmokestinamieji asmenys, kuriems taikomos 284 straipsnio nuostatos dėl mažųjų įmonių atleidimo nuo PVM.“
- 3) 167a straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) antra pastraipa pakeičiama taip:
- „Valstybės narės, kurios taiko pirmoje pastraipoje nurodytą neprivalomąją sistemą, nustato jų teritorijoje ta sistema besinaudojantiems apmokestinamiesiems asmenims taikomą ribą, grindžiamą apmokestinamųjų asmenų metine apyvarta, apskaičiuota pagal 288 straipsnį. Ta riba negali viršyti 2 000 000 EUR arba lygiavertės sumos nacionaline valiuta.“;
- b) trečia pastraipa išbraukiama.
- 4) 220a straipsnio 1 dalis papildoma šiuo c punktu:
- „c) kai apmokestinamasis asmuo yra 280a straipsnyje apibrėžta mažoji įmonė.“
- 5) 270 straipsnio a punktas pakeičiamas taip:
- „a) jų prekių tiekimo ir paslaugų teikimo bendra metinė vertė be PVM neviršija 284 straipsnyje nurodytos metinės apyvartos sumos, kuria remiantis mažosios įmonės atleidžiamos nuo PVM, daugiau kaip 35 000 EUR arba lygiaverte suma nacionaline valiuta;“.
- 6) 272 straipsnio 1 dalies d punktas išbraukiamas.
- 7) 273 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:
- „Naudojantis pirmoje pastraipoje nurodyta galimybe negalima nustatyti papildomų su sąskaitų faktūrų išrašymu susijusių prievolių, be tų, kurios nustatytos 3 skyriuje, arba nustatyti papildomų mažųjų įmonių prievolių, be tų, kurios nustatytos XII antraštinės dalies 1 skyriaus 2a skirsnyje.“
- 8) XII antraštinės dalies 1 skyrius papildomas šiuo -1 skirsniu:

**„-1 skirsnis
Apibrėžtys**

280a straipsnis

Šiame skyriuje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) mažoji įmonė – bet kuris Bendrijoje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo, kurio metinė apyvarta Sąjungoje neviršija 2 000 000 EUR arba lygiavertės sumos nacionaline valiuta;
 - 2) metinė apyvarta valstybėje narėje – bendra metinė toje valstybėje narėje apmokestinamojo asmens patiektų prekių ir suteiktų paslaugų vertė be PVM;
 - 3) metinė apyvarta Sąjungoje – bendra metinė Bendrijos teritorijoje apmokestinamojo asmens patiektų prekių ir suteiktų paslaugų vertė be PVM.“
- 9) XII ANTRAŠTINĖS DALIES 1 SKYRIAUS 2 skirsnio antraštė pakeičiama taip:
„Atleidimas nuo PVM“.
- 10) 282 straipsnis pakeičiamas taip:

„282 straipsnis

Pagal šį skirsnį neapmokestinamos mažųjų įmonių tiekiamos prekės ir teikiamos paslaugos.“

- 11) 283 straipsnio 1 dalies c punktas išbraukiamas.
- 12) 284 straipsnis pakeičiamas taip:

„284 straipsnis

1. Valstybės narės gali neapmokestinti PVM jų teritorijoje mažųjų įmonių tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų, jei tos įmonės yra įsisteigusios toje teritorijoje ir jei tų prekių tiekimo ir paslaugų teikimo metinė apyvarta valstybėje narėje neviršija tos valstybės narės nustatytos atleidimo nuo PVM ribos.

Remdamosi objektyviais kriterijais, valstybės narės skirtingiems verslo sektoriams gali nustatyti nevienodas ribas. Tačiau tos ribos negali viršyti 85 000 EUR arba lygiavertės sumos nacionaline valiuta.

2. Mažąsias įmones nuo PVM atleidžiančios valstybės narės taip pat neapmokestina PVM prekių ir paslaugų, kurias jų teritorijoje tiekia ir teikia kitoje valstybėje narėje įsisteigusios įmonės, jei tenkinamos šios sąlygos:

- a) mažosios įmonės metinė apyvarta Sąjungoje neviršija 100 000 EUR;
- b) valstybėje narėje, kurioje įmonė nėra įsisteigusi, tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų vertė neviršija toje valstybėje narėje taikomos ribos, kuria remiantis nuo PVM atleidžiamos toje valstybėje narėje įsisteigusios įmonės.

3. Valstybės narės imasi tinkamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad nuo PVM atleidžiamos mažosios įmonės atitiktų 1 ir 2 dalyse nurodytas sąlygas.

4. Prieš naudodamasi atleidimo nuo PVM galimybe kitose valstybėse narėse, mažoji įmonė praneša apie tai valstybei narei, kurioje ji įsisteigusi.

Jei mažoji įmonė naudojasi atleidimo nuo PVM galimybe kitose valstybėse narėse nei toji, kurioje ji įsisteigusi, įsisteigimo valstybė narė imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų, jog būtų deklaruoti tikslūs mažosios įmonės metinės apyvartos Sąjungoje ir metinės apyvartos valstybėje narėje duomenys, ir pateikia informaciją kitų atitinkamų valstybių narių, kuriose mažoji įmonė tiekia prekes ir teikia paslaugas, mokesčių administratoriams.“

- 13) 285, 286 ir 287 straipsniai išbraukiami.

- 14) 288 straipsnis pakeičiamas taip:

„288 straipsnis

Metinės apyvartos sumą, kuria remiantis taikomas 284 straipsnyje numatytas atleidimas nuo PVM, sudaro šios sumos be PVM:

- 1) tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų, kurios būtų apmokestinamos, jei jas tiektų ir teiktų nuo PVM neatleistas apmokestinamasis asmuo, vertė;
- 2) sandorių, kurie neapmokestinami suteikiant teisę atskaityti anksčiau sumokėtą PVM pagal 98 ir 138 straipsnius, vertė;
- 3) pagal 146–149 straipsnius ir 151, 152 ir 153 straipsnius PVM neapmokestinamų sandorių vertė;
- 4) nekilnojamojo turto sandorių, 135 straipsnio 1 dalies b–g punktuose nurodytų finansinių sandorių ir draudimo bei perdraudimo paslaugų, jei šie sandoriai nėra pagalbiniai, vertė.

Tačiau apskaičiuojant apyvartą neatsižvelgiama į įmonės materialaus ir nematerialaus ilgalaikio turto perleidimus.“

- 15) Įterpiamas šis 288a straipsnis:

„288a straipsnis

Jei paskesniais kalendoriniais metais mažosios įmonės metinė apyvarta valstybėje narėje viršija 284 straipsnio 1 dalyje nurodytą atleidimo nuo PVM ribą, mažoji įmonė tais metais dar gali naudotis atleidimo nuo PVM galimybe, jei jos metinė apyvarta valstybėje narėje tais metais neviršija 284 straipsnio 1 dalyje nustatytos ribos daugiau kaip 50 %.“

- 16) 290 straipsnio antras sakinyš išbraukiamas.
- 17) 291–294 straipsniai išbraukiami.
- 18) XII antraštinės dalies 1 skyrius papildomas šiuo 2a skirsniu:

„2a skirsnis

Mažųjų įmonių prievolių supaprastinimas

1 poskirsnis

Nuo PVM atleistos mažosios įmonės

294a straipsnis

Šiame poskirsnyje vartojamas terminas „nuo PVM atleista mažoji įmonė“ reiškia bet kurią mažąją įmonę, atleistą nuo PVM valstybėje narėje, kurioje šis mokestis turi būti sumokėtas, kaip numatyta 284 straipsnio 1 ir 2 dalyse.

294b straipsnis

Valstybės narės gali atleisti jų teritorijoje įsisteigusias ir tik toje valstybėje narėje sandorius vykdančias nuo PVM atleistas mažąsias įmones nuo 213 straipsnyje nustatytos prievolės nurodyti savo veiklos pradžią ir nuo 214 straipsnyje nustatytos prievolės registruotis atskiru kodu.

Jei šia galimybe nesinaudojama arba jei reikalaujama, kad mažosios įmonės nurodytų savo veiklos pradžią ir registruotųsi, valstybės narės nustato supaprastintą tokių mažųjų įmonių registravimo atskiru kodu procedūrą.

294c straipsnis

Valstybės narės atleidžia nuo PVM atleistas mažąsias įmones nuo 220 straipsnyje nustatytos prievolės išrašyti sąskaitą faktūrą.

Valstybės narės netaiko nuo PVM atleistoms mažosioms įmonėms prievolės išrašyti sąskaitą faktūrą pagal 221 straipsnį.

294d straipsnis

Valstybės narės gali atleisti nuo PVM atleistas mažąsias įmones nuo tam tikrų arba visų XI antraštinės dalies 4 skyriuje nustatytų apskaitos tvarkymo prievolių.

Jei valstybės narės reikalauja saugoti sąskaitas faktūras, jos negali nustatyti nuo PVM atleistoms mažosioms įmonėms papildomų reikalavimų, be tų, kurie nacionalinėje teisėje yra nustatyti kitose nei PVM srityse, susijusiose su apskaitos registrų tvarkymu.

294e straipsnis

Valstybės narės gali atleisti nuo PVM atleistas mažąsias įmones nuo 250 straipsnyje nustatytos prievolės teikti PVM deklaracijas.

Jei šia galimybe nesinaudojama, valstybės narės leidžia tokioms nuo PVM atleistoms mažosioms įmonėms pateikti supaprastintą PVM deklaraciją už vienus kalendorinių metų laikotarpį. Tačiau mažosios įmonės turi galimybę pasirinkti pagal 252 straipsnį nustatytą mokestinį laikotarpį.

294f straipsnis

Valstybės narės gali atleisti nuo PVM atleistas mažąsias įmones nuo tam tikrų arba visų 217–271 straipsniuose nurodytų prievolių.

2 poskirsnis **Nuo PVM neatleistos mažosios įmonės**

294g straipsnis

Valstybės narės nustato supaprastintą procedūrą, pagal kurią mažosioms įmonėms, nesinaudojančioms 284 straipsnyje numatyta atleidimo nuo PVM galimybe, suteikiamas atskiras PVM mokėtojo kodas, kad jos atitiktų 214 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

294h straipsnis

Neatsižvelgdamos į 244–248a straipsnius, valstybės narės mažosioms įmonėms nustato supaprastintas su sąskaitų faktūrų saugojimu susijusias prievoles.

294i straipsnis

Mažosios įmonės PVM deklaracijas teikia už vienu kalendorinių metų mokestinį laikotarpį. Tačiau mažosios įmonės turi galimybę pasirinkti pagal 252 straipsnį nustatytą mokestinį laikotarpį.

294j straipsnis

Neatsižvelgdamos į 206 straipsnį, valstybės narės nereikalauja, kad mažosios įmonės atliktų tarpinius mokėjimus.“

19) 314 straipsnio c punktas pakeičiamas taip:

„c) kitas apmokestinamasis asmuo, jei to kito apmokestinamojo asmens tiekiamoms prekėms taikomas 284 straipsnyje numatytas mažųjų įmonių atleidimas nuo PVM ir yra tiekiamas ilgalaikis turtas;“.

20) 334 straipsnio c punktas pakeičiamas taip:

„c) kito apmokestinamojo asmens, jei prekėms, kurias tas apmokestinamasis asmuo tiekia pagal sutartį, kuria numatoma už pardavimą mokėti komisinią atlyginimą, taikomas 284 straipsnyje numatytas mažųjų įmonių atleidimas nuo PVM ir yra tiekiamas ilgalaikis turtas;“.

2 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2022 m. birželio 30 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2022 m. liepos 1 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*